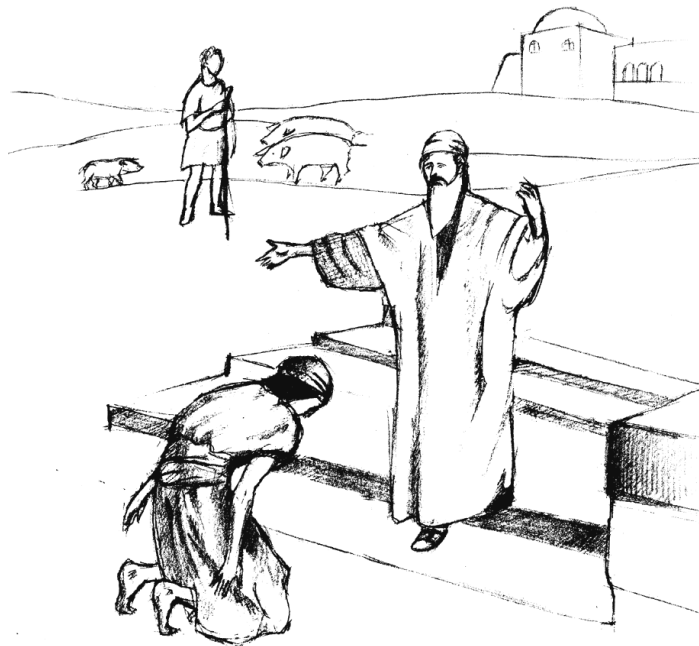

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica Fiului Risipitor

Grafică realizată de Elena Gheorghită

Sâmbătă, 25 februarie: Moșii de iarnă

Sâmbăta „moșilor de iarnă” este cea dintâi mare pomenire din acest an pentru cei răposați, care, de altfel, începe și ciclul pomenirilor pentru morți ce se vor face de acum în fiecare sâmbăta din perioada Triodului.

Se numește „sâmbăta moșilor” deoarece pe lângă rudele răposate sunt pomeniți și toți cei adormiți din veac, moșii și strămoșii noștri, care poate nu au avut parte de sfârșit creștinesc sau de slujbă de înmormântare, precum și toți cei pe care nu a avut sau nu are cine să-i pomenească.

Această sâmbăta reprezintă un prilej de aducere aminte în rugăciunile noastre a tuturor celor care au murit pe neașteptate, sau printre străini, departe de țară, a celor ce au murit la vreme de calamitate, sau pericole, în munți, în mare, în izolare, la vreme de război sau molimă, în spitale, a celor ce au murit din cauza lipsurilor de tot felul, de supărare sau din amară sărăcie.

Ca și în anii trecuți, slujba de pomenire din Joia Patimilor este transferată Sâmbătă, 12 martie, astfel încât să avem pomeniri în toate Sâmbetele din perioada Triodului fără a mai stânjeni Săptămâna Patimilor Domnului

Evanghelia duminicii

Pilda Fiului risipitor (Luca XV, 11-32)

11. Și a zis: Un om avea doi fii.
12. Și a zis cel mai tânăr dintre ei tatălui său: Tată, dă-mi partea ce mi se cuvine din avere. Și el le-a împărțit averea.
13. Și nu după multe zile, adunând toate, fiul cel mai tânăr s-a dus într-o țară depărtată și acolo și-a risipit averea, trăind în desfrânări.
14. Și după ce a cheltuit totul, s-a făcut foamete mare în țara aceea, și el a început să ducă lipsă.
15. Și ducându-se, s-a alipit el de unul din locuitorii acelei țări, și acesta l-a trimis la țarinile sale să păzească porcii.
16. Și dorea mult să-și sature pântecul din roșcovele pe care le mâncau porcii, însă nimeni nu-i dădea.
17. Dar, venindu-și în sine, a zis: câți argați ai tatălui meu sunt îndestulați de pâine, iar eu pier aici de foame !
18. Sculându-mă, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune: Tată, am greșit la cer și înaintea ta;
19. Nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă ca pe unul din argații tăi.
20. Și, sculându-se, a venit la tatăl său. Și încă departe fiind el, l-a văzut tatăl său și i s-a făcut milă și, alergând, a căzut pe grumazul lui și l-a sărutat.
21. Și i-a zis fiul: Tată, am greșit la cer și înaintea ta și nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău.
22. Și a zis tatăl către slugile sale: Aduceți degrabă haina lui cea dintâi și-l îmbrăcați și dați inel în mâna lui și încălțăminte în picioarele lui;
23. Și aduceți vițelul cel îngrășat și-l înjunghiați și, mâncând, să ne veselim;
24. Căci acest fiu al meu mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat. Și au început să se veselească.
25. Iar fiul cel mare era la țarină. Și când a venit și s-a apropiat de casă, a auzit cântece și jocuri.
26. Și, chemând la sine pe una dintre slugi, a întrebat ce înseamnă acestea.
27. Iar ea i-a spus: Fratele tău a venit, și tatăl tău a înjunghiat vițelul cel îngrășat, pentru că l-a primit sănătos.
28. Și el s-a mâniat și nu voia să intre; dar tatăl lui, ieșind, îl ruga.
29. Însă el, răspunzând, a zis tatălui său: Iată de atâția ani îți slujesc și niciodată n-am călcat porunca ta. Și mie niciodată nu mi-ai dat un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei.
30. Dar când a venit acest fiu al tău, care ți-a mâncat averea cu desfrânatele, ai înjunghiat pentru el vițelul cel îngrășat.
31. Tatăl însă i-a zis: fiule, tu totdeauna ești cu mine și toate ale mele ale tale sunt.
32. Trebuia însă să ne veselim și să ne bucurăm. Căci fratele tău acesta mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat.

Iubirea părinților pentru copii și dorința de a-i ajuta să se mântuiască

“Femeia, când e să nască, se întristează, fiindcă a sosit ceasul ei; dar, după ce a născut copilul, nu-și mai aduce aminte de durere, pentru bucuria că s-a născut om pe lume”(Ioan 16-20, 21). Mari sunt durerile femeii care naște, dar mai mari sunt durerile de ani și ani ale părinților care vor să își crească fiii și fiicele în dreapta credință, în mijlocul tentațiilor generatoare de păcate din această lume.

Pentru copii, părinții sunt primele modele, primele icoane. Cel mai puternic exemplu, cel mai ușor de imitat. Dacă părinții și-ar da seama de uriașa responsabilitate pe care o au, poate că ar duce o viață mai curată. Să luăm aminte la sfatul Sfântului Filaret al Moscovei: “Cei ce își doresc să aibă copii vrednici, vor proceda cu chibzuință dacă mai întâi se vor face pe ei înșiși părinți vrednici.” A fi un bun părinte este o artă, cum o artă este a fi un bun doctor. Este greșit a considera că, dacă părinții au făcut un copil, primesc automat și iscusința de a fi buni părinți, buni educatori. A fi părinte nu este o „meserie” sau o „rețetă” lesne de învățat.

O pildă evanghelică de mare importanță pentru orice părinte este Pilda Fiului Risipitor. Astfel, putem vedea până unde merge iubirea părinților pentru copii. Nici un părinte nu își dorește să aibă parte de tristețea tatălui din parabolă, care și-a văzut fiul plecând departe de casă. Și totuși, în vremurile noastre, în care păcatul s-a extins mai mult ca niciodată, tot mai mulți tineri merg pe calea fiului risipitor. Și atunci părinții se întreabă unde au greșit. Se gândesc că le-au oferit tot ce au avut mai bun, tot ce copiii și-au dorit, i-au îmbrăcat, i-au hrănit, i-au alintat. Să fie oare aceste lucruri cele care cântăresc mai mult în formarea viitorului adult? Se pare că nu. A-ți iubi copilul nu înseamnă doar să-I oferi haine, mâncare și orice altceva îți cere. A-ți iubi copilul înseamnă să știi să-l îmbraci în haina frumoasă a virtuților, să-l hrănești cu sfaturi folositoare pentru suflet, să știi să-l oprești de la cele dăunătoare pentru mântuire și urâte înaintea lui Dumnezeu.

Părinții nu trebuie să fie niște „inchizitori” care să ardă pe rug dorințele și bucuriile tinerilor. Tinerii nu sunt roboți, ei au personalitate. Părintele inchizitor nu va reuși decât să își oblige copiii să se ascundă de el. Dar, desigur, la fel de mult greșesc părinții care împlinesc toate dorințele, toate mofturile copiilor lor. Ca și cum i-ar arunca în apă fără să îi învețe mai întâi să înoate. Copiii s-ar îneca. Nu e bine ca părinții să-și idolatrizeze copiii. Orice depășire a măsurii în dragostea arătată copiilor va trezi în ei orgoliul, iubirea de sine și îi va însingura. Când nu se păstrează un anumit echilibru în relația

dintre părinți și copii și părinții muncesc ca niște robi pentru a putea îndeplini toate dorințele răsfățate ale copiilor, aceasta nu numai că va denatura relația afectivă dintre ei, dar chiar îi va transforma pe copii în robi ai acestei lumi materiale, căreia consumismul i-a devenit emblema.

Lupta pentru întoarcerea copiilor este mare, pentru că păcatele care îi ispitesc îl au în spate pe necuratul diavol. Mare este însă bucuria unui părinte care și-a văzut fiul întors de pe calea pierzaniei, câștigându-l pentru Împărăția cerurilor. Cum Fiul risipitor din parabolă și-a adus aminte de bunătățile din casa tatălui său, așa și tinerii noștri, când vor înțelege că nu pot găsi în altă parte bunătați ca acelea pe care le dă Dumnezeu, vor dobândi înțelepciunea să se întoarcă la Biserică. Și așa cum tatăl din parabolă, înainte să îl primească pe fiul său cu brațele deschise, l-a așteptat cu inima strânsă, așa trebuie să aștepte orice părinte al cărui fiu sau fiică a luat-o pe calea păcatului. Nu trebuie să existe nici un păcat, nici o greșeală care să biruie dragostea părinților, orgoliul de părinte dispăre atunci când dorești cu adevărat îndreptarea propriului copil.

Dar pe cât de mare trebuie să fie înțelegerea, pe atât de pricepută trebuie să fie muștrarea. Pentru că scopul muștrării nu este ca părintele să-și facă datoria de a muștra, ci ca cel muștrat să-și vină în fire. Să nu ne fie teamă să privim adevărul în față: dacă tinerii nu se întorc din calea păcatului, își pot pierde mântuirea.

Care e totuși calea pe care trebuie să meargă părinții pentru a-și crește copii așa cum se cuvine? Sfântul Filaret al Moscovei spunea: “în educație nu se cere nici moliciune de prisos, nici asprime, ci se cere chibzuință.” Puțini părinți știu să păstreze acest echilibru: unii sunt prea îngăduitori, alții prea aspri.

Iată cum ne povățuiește Sfântul Ioan Gură de Aur să ne creștem copiii: “Grădinarul leagă copăcelul tânăr, sădit de curând, de un par puternic înfipt în pământ pentru ca vântul să nu-l smulgă și taie vlăstarii de prisos pentru ca ei să nu vatame și să nu usuce tânărul arbore. Procedați și voi la fel cu copiii voștri. Întăriți inimile lor în frica de Dumnezeu pentru ca ele să nu se clatine din pricina smintelilor. Tăiați patimile ce răsar pentru ca ele să nu se întărească și să nu omoare pe omul nou, lăuntric, născut prin Sfântul Botez.”

Anca Voicu

„Chiar din frageda copilărie îngrădiți-i pe copii cu armele cele duhovnicești și învățați-i a-și pecetlui cu mâna fruntea și chiar mai înainte de a putea ei să facă aceasta cu mâna lor, însemnați-le fruntea cu semnul Sfintei Cruci.”

Sfântul Ioan Gură de Aur

Virtutea ascultării – temelia mântuirii

Pentru a ajunge la apropierea minții umane de înțelegerea voii lui Dumnezeu, **smernenia** și **ascultarea** sunt printre cele dintâi trăsături spirituale pe care omul trebuie să le dezvolte, după cum consideră Sfinții Părinți.

Atunci când ne gândim la ascultare, cei mai mulți dintre noi ne gândim mai degrabă la procesul simplu de „a face ce ți se spune”. Probabil aceasta este cea mai elementară definiție a ascultării. Și pentru fiecare dintre noi, primele amintiri din copilărie sunt legate de ascultarea părinților noștri; nu ne putem imagina datoria și responsabilitatea de creștere a copiilor fără a ne gândi imediat la respect și la *ascultarea necondiționată* față de părinți.

Etapa următoare aș numi-o a *ascultării condiționate* față de învățătorii și profesorii noștri, când încercăm să facem ceea ce ne învață, cu convingerea că aceasta va avea urmări, rezultate frumoase în împlinirea personală. La început, ascultarea oarecum ni se impune: suntem învățați ce e bine să facem și ce nu se cuvine. Dar mai apoi trecem toate aceste îndemnuri prin propriul filtru de gândire. Mai cu seamă în adolescență, vine perioada în care ne revoltăm și nu mai vrem să facem ce ni se spune, vrem să ne creem propriul sistem de valori și să încercăm pe pielea noastră experiențe noi care nu sunt neapărat folositoare.

Dar trece și această etapă caracteristică adolescenței și vine vremea când devenim *ascultători din libera noastră inițiativă*. Despre această ascultare încercăm să vorbim aici. Alegem singuri să Îl ascultăm sau nu pe Dumnezeu și poruncile Sale; chiar dacă, atunci când eram mici, am mers la biserică pentru că am fost duși de mână și ne-am spus rugăciunile dimineața și seara, pentru că așa ne-a învățat bunica; dar după ce ne maturizăm, alegem singuri dacă să ne păstrăm sau nu această credință insuflată în copilărie și, mai ales, dacă o aprofundăm sau nu. Dacă rămânem cu acele cunoștințe vagi și mecanice din copilărie, înseamnă că nu ne-am maturizat deloc pe plan spiritual.

Dumnezeu nu ne impune și nu ne forțează credința, ne lasă liberi să alegem noi. Atât pentru călugăr, cât și pentru mirean, ascultarea constă în *abandonarea voită de sine* față de preceptele Bisericii sau față de sfatul unui îndrumător duhovnicesc; ascultarea este deci un act de voință liberă. Cum ar fi lumea aceasta dacă nu am crede în nimic și dacă nu am asculta de ceva sau de cineva? Numai credința în Dumnezeu, care pe toate le vede, și care este Instanța Supremă, care te va judeca după

faptele tale, te poate motiva să duci o viață curată și ghidată după valori etice și spirituale.

Ascultarea în forma ei cea mai înaltă ne este demonstrată în viața pământească a Domnului nostru Iisus Hristos, care „s-a făcut ascultător până la moarte și încă moarte pe cruce” (Filipeni 2, 8). Cea mai edificatoare mărturie a modului cum ascultarea noastră poate intra în conflict cu simțămintele umane este rugăciunea din Grădina Ghetsimani: „Părintele Meu, de este cu putință, treacă de la Mine paharul acesta! Inșă nu precum voiesc Eu, ci precum Tu voiești !” (Matei 26, 39).

“Ascultarea este viață, neascultarea este moarte” – este un cuvânt plin de înțelepciune, auzit deseori în mănăstiri. El ne duce cu gândul la căderea primilor oameni, la izgonirea din Paradis a lui Adam și a Evei din pricina neascultării. Mândria și încrederea în sine au împiedicat respectarea celei dintâi porunci date omului de către Dumnezeu. Așadar, pricina neascultării o găsim în mândrie, în încrederea excesivă în sine însuși. De altfel, vedem și în Vechiul și în Noul Testament că nesupunerea, neascultarea voinței și a legilor lui Dumnezeu a dus întotdeauna la căderea omului și la îndepărtarea de Pronia divină (a se vedea pătimirile în istorie ale poporului Israel pentru neascultare față de Domnul).

Ascultarea este calea pe care ne putem apropia din nou de starea originală, de pacea cu Dumnezeu, de fericirea negrăită.

Pentru creștinul mirean, ascultarea înseamnă înainte de toate, împlinirea poruncilor din Evanghelie și a poruncilor Bisericii; pentru călugăr, însă, ea presupune mult mai mult: este virtutea principală în jurul căreia se poate contura viața monahală. Ba chiar se poate spune că este piatra de încercare pentru cel care dorește să devină monah. Se spune că monahul trebuie să ceară permisiune părintelui duhovnicesc sau starețului chiar și atunci când dorește să mănânce sau să bea un pahar cu apă. Mireanul săvârșește lucrurile bune potrivit propriei sale voințe, pe când călugărul își limitează voința în toate privințele și nu face nimic fără știrea celui mai mare. De aceea, virtutea ascultării este privită ca o continuă jertfire de sine.

În general, toți avem nevoie de sfatul unui duhovnic cu experiență și de cineva de care să ascultăm în plan imediat, concret. Iar ascultarea față de duhovnic se arată prin împlinirea canonului sau prin punerea în practică a recomandărilor, a povățuirilor și a îndrumărilor sale.

Așadar, ascultarea este cu desăvârșire pozitivă; ne echilibrează viața și ne oferă repere după care să ne ghidăm în urcușul nostru spiritual.

Marina Irimia

A plecat Omul, ne-a rămas Modelul:

Protosinghelul Teofan Merlă

În dimineața zilei de sâmbătă 11 februarie după o îndelungată suferință, pe care a purtat-o cu răbdare și jertfelnicie, s-a stins din viață, în vârstă de 84 de ani, unul dintre marii duhovnici pe care i-a avut orașul nostru: Părintele Teofan de la Mănăstirea Cetățuia.

Originar din ținutul Vasluiului, după ce s-a întors cu bine de pe front, în anul 1947 s-a închinoviat la Cetățuia, unde, în același an, este hirotonit ieromonah.

În 1959, urmare Decretului comunist 410 care a scos numeroși monahi din mănăstiri, a fost și el nevoit să devină civil, lucrând în Iași până în anul 1968, când, cu binecuvântarea Mitropolitului Iustin Moisescu, revine în obștea Cetățuiei. Pentru râvna și osteneala sa, primește de la Mitropolitul Teoctist, în 1985, rangul de Protosinghel.

Către sicriul său, așezat în biserica mănăstirii, a început să curgă în sus pe dealul Cetățuiei un fluviu de pelerini și ucenici, veniți din Iași, din Moldova și din toată țara, cu suflete cernite de tristețea despărțirii și cu dorința de a-i fi alături prin rugăciune neîncetată lângă racla sa. Prin cuvinte rostite cu multă bunăcuviință, prin fapte de milostenie și prin rugăciuni murmurate, cu toții făceau să strălucească celor din jur frumoasele deprinderi sădite în suflet de iscusitul lor duhovnic.

Slujba de înmormântare a început marți la ora 8.00 prin săvârșirea Sfintei Liturghii. Apoi sicriul a fost purtat în curtea mănăstirii, care în ciuda gerului aspru, era plină de popor. Aici a fost oficiată slujba propriu-zisă a înmormântării călugărilor, oficiată de un sobor de 22 de preoți și diaconi, având în frunte pe P.Cuv. Arhim. Timotei Aioanei, exarhul cultural al mănăstirilor din Arhiepiscopia Iașilor, care a dat citire mesajului de mângâiere adresat de Înalt Prea Sfințitul Părinte Mitropolit Daniel, din care spicuiem: „*Cei care l-au cunoscut pe părintele Teofan și cei cărora le-a fost duhovnic și sfătuitor, vor înțelege astăzi că nu au pierdut un sprijin, ci au câștigat un rugător, nu le va lipsi omul, pentru că au dobândit modelul de urmat. Suntem dator ca astăzi, în fața catafalcului durerii și al tristeții omenești, să aducem mulțumire lui Dumnezeu că ne-a învrednicit să-i fim în preajmă părintelui, să-i putem asculta sfaturile și să-i urmăm îndemnul*”.

Au mai rostit apoi cuvinte evocatoare doi dintre preoții care, în tinerețea lor, i-au fost ucenici: părintele Vasile Nechita, parohul bisericii „Sf. Andrei” din Iași, împreună cu semnatarul acestor rânduri.

Mărturisesc că dacă astăzi sunt preot, asta o datorez în primul rând Părintelui Teofan, care a avut o influență covârșitoare în formarea mea duhovnicească. Prin râvna sa pentru cele sfinte, prin cuvântul persuasiv, prin modul delicat de a angaja ucenicii în îndreptarea duhovnicească exercita o atracție atât de puternică încât întâlnirea cu el la ceas de rugăciune devenise pentru mine momentul de bucurie al fiecărei zile.

În procesiune, preoții slujitori au fost secondăți și de alți mulți clerici care au asistat și de o mare mulțime de credincioși, care au însoțit sicriul până la groapă.

Dumnezeu să-l ierte !

Pr. Mihai Mărgineanu

Din tâlcuirea Evangheliei duminicale

(Sfântul Ioan Gură de Aur)

Nimic nu-i mai cumplit decât mânia și mândria. Prin una ajungem de batjocură, iar prin alta suntem urâți de oameni, căzând în păcate potrivnice: în îngâmfare și în lingușeală. Dar dacă tăiem ce-i prea mult din aceste două patimi, vom fi smeriți fără să fim umiliți și mândri fără să fim încrezuți. Că și tulburările din trupurile noastre se datoresc lăcomiei la mâncare; când organele trupului nostru sunt silite să depășească hotarele lor firești și să lucreze peste măsură, atunci se nasc în trupul nostru nenumărate boli și moarte chinuitoare. Tot așa se întâmplă și cu sufletul.

Rău lucru este să nu alegi de la început binele; dar mai mare este răul când nici nu vrei să te schimbi. Aceasta mai cu seamă îi face răi pe când mulți oameni. Eu văd că și acum sunt unii care suferă de această nesimțire vrednică de osândă. Nimeni să nu fie așa, ci chiar de-ar fi căzut în cel mai mare păcat, să nu deznădăjduiască de schimbarea lui în bine. Îi este ușor să se ridice chiar din adâncurile răutății.

Rahav era o desfrânată și s-a mântuit ! Tâlharul era un ucigaș și a ajuns cetățean al raiului! Iuda a fost cu Învățătorul și a pierit ! Tâlharul a fost pe cruce și a ajuns ucenic ! Acestea-s minunile lui Dumnezeu. Așa au ajuns vestiți magii ! Așa a ajuns evanghelist vameșul! Așa a ajuns apostol hulitorul!

La acestea uită-te și niciodată nu deznădăjdui, ci ai totdeauna încredere și ridică-te ! Nu-ți încuia poarta, nici nu-ți ridica zid la intrare ! Timpul de aici este scurt și osteneala puțină. Dar chiar de-ar fi osteneala mare, nici așa n-ar trebui să deznădăjduiești. De nu te ostenești cu această prea frumoasă osteneală, făcând pocăință și săvârșind virtute, te ostenești și te chinuiești negreșit cu cele lumești. Iar dacă și aici și dincolo este osteneală, pentru ce nu alegem osteneala aceea care are mult rod și mare răsplată ? Așadar, ca să avem parte și de bunătățile cele de pe pământ și de bunătățile cele viitoare, să fugim de păcat și să îmbrățișăm virtutea. Făcând așa, ne vom desfăta și aici și vom dobândi și cununile cele viitoare pe care facă Dumnezeu ca noi toți să le dobândim cu harul și cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia slava și puterea, în vecii vecilor, Amin.

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax **211 273**, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank.